

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 22 septembrie 2023
(OR. en)

13299/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0335(NLE)**

**ECOFIN 913
FIN 947
UEM 252**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	22 septembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 555 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) (ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD 1) din 6 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Portugaliei

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 555 final.

Anexă: COM(2023) 555 final

Bruxelles, 22.9.2023
COM(2023) 555 final

2023/0335 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE)
(ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD 1) din 6 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului
de redresare și reziliență al Portugaliei**

{SWD(2023) 318 final}

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE)
(ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD 1) din 6 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului
de redresare și reziliență al Portugaliei**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență¹, în special articolul 20 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) În urma transmiterii de către Portugalia a planului național de redresare și reziliență („PRR”) la 22 aprilie 2021, Comisia a propus Consiliului ca acesta să fie evaluat pozitiv. Consiliul a aprobat evaluarea pozitivă prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 6 iulie 2021².
- (2) În temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, contribuția financiară maximă pentru sprijinul financiar nerambursabil destinat fiecărui stat membru ar trebui actualizată până la 30 iunie 2022 în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul respectiv. La 30 iunie 2022, Comisia a prezentat Parlamentului European și Consiliului rezultatele acestei actualizări.
- (3) La 26 mai 2023, Portugalia a prezentat Comisiei un plan național de redresare și reziliență modificat, inclusiv un capitol privind REPowerEU, în conformitate cu articolul 21c din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (4) Planul de redresare și reziliență modificat ține seama, de asemenea, de contribuția financiară maximă actualizată în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, include o cerere de sprijin sub formă de împrumut pentru a sprijini reforme și investiții suplimentare în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, precum și o cerere motivată adresată Comisiei de a propune Consiliului să modifice Decizia de punere în aplicare a Consiliului în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241, considerând că planul de redresare și reziliență nu mai poate fi realizat parțial din cauza unor circumstanțe obiective. Modificările aduse planului de redresare

¹ JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

² ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD1;

și reziliență prezentat de Portugalia se referă la 75 de măsuri în temeiul articolului 18 alineatul (2) și al articolului 21.

- (5) La 14 iulie 2023, Consiliul a adresat recomandări Portugaliei în contextul semestrului european. În special, Consiliul a recomandat Portugaliei să îmbunătățească eficacitatea sistemelor fiscale și de protecție socială, să intensifice tranziția către o economie circulară, să reducă dependența generală de combustibilii fosili, să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie prin modernizarea rețelelor de energie electrică și prin simplificarea procedurilor de autorizare, să sporească interconectarea, stocarea și digitalizarea energiei electrice și să consolideze stimulentele acordate pentru eficiența energetică a clădirilor.
- (6) Prezentarea planului de redresare și reziliență modificat a urmat unui proces de consultare, desfășurat în conformitate cu cadrul juridic național, care a implicat autoritățile locale și regionale, partenerii sociali, organizațiile societății civile, organizațiile de tineret și alte părți interesate relevante. Rezumatul consultărilor a fost prezentat împreună cu planul național de redresare și reziliență modificat. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență modificat, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul respectiv.

Actualizări în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul 2021/241

- (7) Planul de redresare și reziliență modificat prezentat de Portugalia actualizează 35 de măsuri pentru a ține seama de contribuția financiară maximă actualizată. Portugalia a explicat că, deoarece contribuția financiară maximă a crescut de la 13 907 294 284 EUR³ la 15 540 390 877 EUR⁴, a fost în măsură să propună 21 de măsuri noi și să crească nivelul de ambiție al investițiilor existente.
- (8) Planul de redresare și reziliență modificat conține 21 de măsuri noi în cadrul următoarelor componente: componenta 1: Serviciul Național de Sănătate, componenta 2: Locuințe; componenta 3: Răspunsuri sociale; componenta 5: Investiții și inovare; componenta 6: Calificări și competențe; componenta 10: Mare; componenta 12: Bioeconomie; componenta 15: Mobilitatea durabilă; componenta 16: Întreprinderi 4.0; componenta 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice și componenta 19: Administrația publică digitală.
- (9) Aceste măsuri includ trei noi reforme: reforma RE-C03-r38: Simplificarea și eficacitatea sistemului de securitate socială introduce o prestație socială unică în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; reforma TC-C12-r39: Promovarea economiei circulare și a unei gestionări mai eficiente a deșeurilor stabilește diverse acțiuni de încurajare a reciclării și a valorificării pentru ca deșeurile să nu mai ajungă la depozitele de deșeuri și în incineratoare, în cadrul componentei 12: Bioeconomie; reforma TD-C17-r40: Simplificarea sistemului fiscal introduce un sistem de monitorizare și evaluare a beneficiilor fiscale noi și existente prin instituirea unei noi unități tehnice pentru evaluarea și monitorizarea politicilor fiscal-bugetare și prin

³ Această sumă corespunde alocării financiare după deducerea cotei proporționale a cheltuielilor Portugaliei prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul respectiv.

⁴ Această sumă corespunde alocării financiare după deducerea cotei proporționale a cheltuielilor Portugaliei prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul respectiv.

reducerea numărului de beneficii fiscale, în cadrul componentei 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice.

- (10) Aceste măsuri includ, de asemenea, 18 investiții noi: investiția RE-C01-i10 – Programul de modernizare a tehnologiei NHS, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate, care constă în achiziționarea de echipamente medicale grele pentru spitale; investiția RE-C02-i07: Infrastructura parcelelor de teren pentru locuințe rezidențiale, în cadrul componentei 2: Locuințe, construirea sau îmbunătățirea infrastructurii existente pentru construirea unor parcele de teren urmând a fi alocate candidaților selectați; investiția RE-C02-i08-RAA: Consolidarea fondului de locuințe sociale, în cadrul componentei 2: Locuințe, pentru a furniza alte 3 640 de locuințe gospodăriilor; investiția RE-C03-i07-RAA: Modernizarea și extinderea rețelei de centre rezidențiale pentru îngrijirea persoanelor în vârstă (ERPI), în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale, investiție care extinde și renovează structurile existente pentru a oferi îngrijire specializată și continuă la domiciliu persoanelor în vârstă din Insulele Azore; investiția RE-C05-i07-RAM: Instrumente de capitalizare pentru societățile din Madeira, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare, pentru a oferi garanții pentru împrumuturi în sprijinul întreprinderilor din Madeira; investiția RE-C05-i08: Mai multă știință digitală, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare, pentru a accelera tranziția digitală a sistemului național de știință și tehnologie; investiția RE-C05-i09: Extindere: Mobilizarea agendelor/alianțelor pentru inovarea în afaceri, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare, pentru a crește numărul de procese, produse și servicii care rezultă din agendele de inovare; investiția RE-C05-i10: Extindere: Agende/Aliațe verzi pentru inovarea în afaceri, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare, pentru a crește numărul de procese, produse și servicii care rezultă din agendele verzi; investiția RE-C06-i06: Capacități în domeniul științei, în cadrul componentei 6: Calificare și competențe, pentru a stimula inovarea și spiritul antreprenorial în instituțiile de învățământ superior, printre altele prin sprijinirea cercetării fundamentale și a transferului de cunoștințe; investiția RE-C06-i07: Mai multe stimulente digitale, în cadrul componentei 6: Calificare și competențe, pentru a sprijini educația în domeniul agrar și al științelor medicale în ceea ce privește adoptarea de progrese digitale și tehnologice și pentru a spori capacitatea de formare în domeniul competențelor digitale; investiția RE-C06-i08-RAM: Extinderea clădirii CITMA, în cadrul componentei 6: Calificare și competențe, care constă în construirea altor trei etaje și în extinderea parterului clădirii care găzduiește Centrul Științific și Tehnic din Madeira; investiții TC-C10-i05-RAA: Tranziția energetică, digitalizarea și reducerea impactului asupra mediului în sectorul pescuitului și acvaculturii, în cadrul componentei 10: Mare, pentru a sprijini proiecte menite să îmbunătățească performanța energetică, să reducă producția de deșeuri și amprenta ecologică a întreprinderilor și să promoveze economia circulară în sectoarele pescuitului și acvaculturii din Insulele Azore; investiția TC-C10-i06-RAM: Tehnologii oceanice, în cadrul componentei 10: Mare, investiție ce constă în construirea unei nave de cercetare polivalente eficiente din punct de vedere energetic și în achiziționarea de vehicule fără pilot pentru cercetarea marină; investiția TC-C15-I06: Digitalizarea transportului feroviar, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă, pentru a înlocui sistemul de semnalizare al liniei „Nord” a căilor ferate naționale, astfel încât să devină interoperabilă cu noua linie feroviară de mare viteză; investiția TD-C16-i04: Industrie 4.0, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0, pentru a sprijini proiecte menite să promoveze transformarea digitală a întreprinderilor și să îmbunătățească durabilitatea mediului; investiția TD-C16-i05-RAA: Capacitatea digitală și transformarea întreprinderilor din Insulele Azore, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0, pentru

a sprijini digitalizarea întreprinderilor din Insulele Azore, precum și extinderea parcurilor științifice și tehnologice din Insulele Azore; investiția TD-C16-i06-RAM: Întreprinderi 4.0, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0, pentru a îmbunătăți modelele de afaceri ale IMM-urilor din Madeira, făcându-le mai digitale, mai competitive și mai reziliente; investiția TD-C19-i08: Teritorii inteligente, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală, pentru a sprijini planificarea și gestionarea orașelor pe baza unor instrumente și politici bazate pe date.

- (11) În plus, planul de redresare și reziliență modificat care a fost prezentat de Portugalia modifică măsurile din cadrul următoarelor componente: componenta 1: Serviciul Național de Sănătate, componenta 2: Locuințe, componenta 3: Răspunsuri sociale, componenta 4: Cultură, componenta 10: Mare, componenta 11: Decarbonizarea industriei, componenta 16: Întreprinderi 4.0, componenta 19: Administrația publică digitală și componenta 20: Școala digitală, pentru a reflecta contribuția financiară maximă actualizată. În special, ținta 1.15 și ținta 1.18 și descrierea investiției respective RE-C01-i01: Asistență medicală primară cu mai multe răspunsuri, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; ținta 3.4 și ținta 3.5 ale investiției RE-C03-i01: Noua generație de echipamente și răspunsuri sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; ținta 3.15 a investiției RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; jalonul 4.3 și descrierea investiției respective RE-C04-i01: Rețele culturale și tranziția digitală, în cadrul componentei 4: Cultură; ținta 4.8 și descrierea investiției respective RE-C04-i02: Patrimoniul cultural, în cadrul componentei 4: Cultură; descrierea investiției TC-C10-i04-RAA: Dezvoltarea „Cluster do Mar dos Açores”, în cadrul componentei 10: Mare; ținta 11.3 și descrierea investiției respective TC-C11-I01: Decarbonizarea industriei, în cadrul componentei 11: Decarbonizarea industriei; descrierea componentei 12: Bioeconomie; ținta 16.9 a investiției TD-C16-i02: Tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0; descrierea investiției TD-C19-i05: Tranziția digitală a administrației publice din Madeira, în cadrul componentei 19 – Administrația publică digitală; jalonul 19.18 al investiției TD-C19-i06: Tranziția digitală a administrației publice din Insulele Azore, în cadrul componentei 19 – Administrația publică digitală; ținta 20.11, ținta 20.12 și descrierea investiției respective TD-C20-i02-RAA: Educația digitală (Insulele Azore), în cadrul componentei 20: Școala digitală; ținta 20.15, ținta 20.16, jalonul 20.18 și descrierea investiției TD-C20-i03-RAM: Accelerarea digitalizării educației în Regiunea Autonomă a Insulelor Madeira, în cadrul componentei 20: Școala digitală, țintele și jalonul sus-menționate fiind modificate pentru a spori nivelul de punere în aplicare necesar în comparație cu planul inițial, astfel încât să reflecte creșterea alocării. În plus, ținta 4.12 a investiției RE-C04-i02: Patrimoniul cultural, în cadrul componentei 4: Cultură; jalonul 10.11 al investiției TC-C10-i04-RAA: Dezvoltarea „Cluster do Mar dos Açores”, în cadrul componentei 10: Mare; jalonul 19.25, jalonul 19.26 și jalonul 19.27 ale investiției TD-C19-i01: Reproiectarea serviciilor publice și consulare, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală; jalonul 19.28 și jalonul 19.29 ale investiției TD-C19-i05: Tranziția digitală a administrației publice din Madeira se adaugă pentru a spori nivelul de punere în aplicare necesar în comparație cu planul inițial, astfel încât să reflecte creșterea alocării.
- (12) Portugalia a explicat că, având în vedere noua reformă TD-C19-r42: Un nou sistem de evaluare pentru capacitatea și reînnoirea forței de muncă din administrația publică, care instituie o nouă platformă SIADAP (Sistemul integrat de gestionare și evaluare a performanțelor administrației publice), a fost posibil să se includă cursuri de formare

pe noua platformă SIADAP în investiția TD-C19-i07: Administrația publică abilitată să creeze valoare publică, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală. Aceasta se referă la jalonul 19.21. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat includerea formării privind platforma SIADAP, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

Cerere de împrumut în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul 2021/241

- (13) Planul de redresare și reziliență modificat care a fost prezentat de Portugalia include o cerere de sprijin sub formă de împrumut, pentru a susține șapte măsuri suplimentare constând în cinci investiții și două reforme, pentru a spori nivelul de ambiție al unei investiții existente care a beneficiat anterior de împrumuturi și pentru a susține cinci investiții care au beneficiat anterior de sprijin financiar nerambursabil.
- (14) Portugalia a solicitat sprijin sub formă de împrumut pentru a finanța cinci noi investiții. În primul rând, investiția RE-C02-i09 Măsura extinsă: Programul de sprijin pentru accesul la locuințe (împrumut) se adaugă la componenta 2: Locuințe, pentru a construi 126 de locuințe în Insulele Azore. În al doilea rând, investiția RE-C05-i11: Măsura extinsă: Mobilizarea agendelor/alianțelor pentru inovarea în afaceri (împrumuturi) se adaugă la componenta 5: Investiții și inovare, pentru a crește numărul de procese, produse și servicii care rezultă din agendele de inovare. În al treilea rând, investiția RP-C05-i12: Măsura extinsă: Agende/Aliațe verzi pentru inovarea în afaceri (împrumuturi) se adaugă la componenta 5: Investiții și inovare, pentru a crește numărul de procese, produse și servicii care rezultă din agendele de inovare verzi. În al patrulea rând, investiția RE-C06-i09: Școli noi sau renovate se adaugă la componenta 6: Calificare și competențe, care constă în construirea de școli publice noi sau în renovarea școlilor publice primare și secundare din Madeira. În al cincilea rând, investiția TC-C10-I07: Transportul maritim ecologic se adaugă la componenta 10: Mare, pentru a sprijini intervențiile în materie de eficiență energetică a navelor de transport de marfă și de pasageri.
- (15) Portugalia a propus, de asemenea, două noi reforme privind administrația publică. În primul rând, reforma TD-C19-r41: Accesul la serviciile publice: armonizarea și consolidarea accesului fizic și online îmbunătățește coordonarea dintre accesul fizic și accesul online la serviciile publice în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală; și reforma TD-C19-r42: Noul sistem de evaluare pentru capacitatea și reînnoirea forței de muncă din administrația publică introduce un nou sistem de evaluare pentru funcționarii publici în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală.
- (16) Având în vedere apariția unor evenimente neprevăzute, cum ar fi inflația și perturbările lanțului de aprovizionare, Portugalia a revizuit costurile estimate aferente planului său de redresare și reziliență, ceea ce a dus la creșterea costurilor totale pentru măsurile ce urmau să beneficieze atât de sprijin financiar nerambursabil, cât și de împrumuturi. Ținând seama de disponibilitatea unui sprijin suplimentar sub formă de împrumut, Portugalia a solicitat ca aceste nevoi financiare mai mari să fie abordate prin transferarea sprijinului pentru anumite măsuri de la sprijinul nerambursabil la cel sub formă de împrumut.
- (17) Aceasta vizează: investiția C07-I03: Legături transfrontaliere, în cadrul componentei 7: Infrastructură; investiția C07-I04: Zone de primire a întreprinderilor – Accesibilitatea rutieră, în cadrul componentei 7: Infrastructură; investiția RE-C09-i04: Întreprindere hidraulică polivalentă din Crato, faza de construcție, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei; investiția C10-I03 – Centrul atlantic de operații de apărare și

platforma navală, în cadrul componentei 10: Mare; și investiția C15-I03 – Tranzit feroviar ușor Odivelas – Loures, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă.

- (18) În plus, Portugalia a solicitat sprijin suplimentar sub formă de împrumut pentru a crește nivelul de ambiție al unei investiții care beneficia deja de sprijin prin împrumuturi. Este vorba de investiția RE-C02-i06: Facilități de cazare pentru studenți la prețuri accesibile și de respectivele ținte 2.26, 2.27 și 2.28, în cadrul componentei 2: Locuințe, investiție în cadrul căreia Portugalia propune să se pună la dispoziție 3 000 de paturi suplimentare pentru studenți.
- (19) Comisia a evaluat planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv cererea de sprijin sub formă de împrumut în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul 2021/241.

Modificări în baza articolului 21 din Regulamentul 2021/241

- (20) Modificările aduse planului de redresare și reziliență prezentat de Portugalia ca urmare a unor circumstanțe obiective se referă la 45 de măsuri.
- (21) Portugalia a explicat că 21 de măsuri nu mai sunt pe deplin realizabile în termenul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial din cauza inflației și/sau a perturbărilor lanțului de aprovizionare care au dus la proceduri de achiziții nereușite și/sau au cauzat întârzieri în achiziționarea de materiale și/sau servicii. Aceasta se referă la ținta 1.14 a investiției RE-C01-i01: Servicii de asistență medicală primară cu mai multe răspunsuri, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; ținta 1.22 a investiției RE-C01-i02: Rețeaua națională de îngrijire continuă integrată și Rețeaua națională de îngrijire paliativă, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; și ținta 1.34 a investiției RE-C01-i06: Tranziția în domeniul sănătății digitale, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate. Aceasta se referă, de asemenea, la țintele 2.26, 2.27 și 2.28 ale investiției RE-C02-i06: Cazarea pentru studenți la prețuri accesibile, în cadrul componentei 2: Locuințe. Aceasta se referă, de asemenea, la ținta 3.13 a investiției RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale: Rețele de sprijin social, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale. Aceasta vizează și: ținta 5.19 a investiției RE-C05-i05-RAA: Redresarea economică a agriculturii din Insulele Azore, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare. Aceasta vizează, de asemenea, ținta 6.5 și descrierea investiției respective RE-C06-i02: Angajament în favoarea unei ocupări durabile a forței de muncă, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Aceasta vizează, de asemenea, ținta 7.14, ținta 7.15 și descrierea investiției respective RE-C07-i05-RAA: Circuite logistice – Rețeaua regională a Insulelor Azore, în cadrul componentei 7: Infrastructură. Aceasta se referă, de asemenea, la ținta 8.12 a investiției RE-C08-i04: Mijloace de prevenire și combatere a incendiilor în mediul rural, în cadrul componentei 8: Păduri. Aceasta se referă, de asemenea, la jaloanele 9.10 și 9.11 ale investiției RE-C09-i02: Întreprindere hidraulică polivalentă din Crato, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei; ținta 9.12 și descrierea investiției respective RE-C05-i03: Planul pentru utilizarea eficientă a apei și consolidarea sistemelor de alimentare și de irigare din Madeira, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei. Aceasta se referă, de asemenea, la jaloanele 10.5 și 10.7 ale investiției TC-C10-I03: Centrul atlantic de operații de apărare și platforma navală, în cadrul componentei 10: Mare; și investiția TC-C10-i04-RAA: Dezvoltarea clusterului „do Mar dos Açores”, în cadrul componentei 10 – Mare. Aceasta vizează, de asemenea, ținta 14.3 și descrierea investiției respective TC-C14-I01: Hidrogen și gaze din surse regenerabile, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie; jalonul 14.4 și ținta 14.5 a investiției TC-C14-i02-RAM: Potențialul de

energie electrică din surse regenerabile în Arhipelagul Madeira, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie; țintele 14.11, 14.12, 14.13 și descrierea investiției respective TC-C14-i03-RAA: Tranziția energetică în Insulele Azore, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie. Aceasta se referă, de asemenea, la jaloanele 15.1, 15.2 și la ținta 15.3, precum și la descrierea investiției respective TC-C15-I01: Extinderea rețelei de metrou Lisabona – Linia Roșie până la Alcântara, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă; jaloanele 15.4, 15.5 și ținta 15.6, precum și descrierea investiției respective C15-I02: Extinderea rețelei de metrou Porto – Casa da Música-Santo Ovídio, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă; jaloanele 15.7, 15.8 și ținta 15.9 a investiției TC-C15-I03: Tranzit feroviar ușor Odivelas – Loures, componenta 15: Mobilitatea durabilă; ținta 15.11 și descrierea investiției respective TC-C15-I04: Tranzit rapid cu autobuzul în Boavista – Império, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă. Aceasta se referă, de asemenea, la țintele 16.5 și 16.6 ale investiției TD-C16-i02: Tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Aceasta vizează, de asemenea, jalonul 17.9 al investiției TD-C17-i01: Sisteme de informații privind gestionarea finanțelor publice, în cadrul componentei 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice. Aceasta se referă, de asemenea, la țintele 20.4, 20.5 și 20.6 ale investiției TD-C20-i01: Tranziția digitală în educație, în cadrul componentei 20 – Școala digitală. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat efectuarea modificărilor și prelungirea calendarului de punere în aplicare a jaloanelor și a țintelor menționate anterior, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

- (22) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția RE-C03-i02: Accesibilitate 360°, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale nu mai este realizabilă în termenul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial, deoarece Portugalia consideră că este necesar ca municipalitățile să coordoneze această investiție și că acestea aveau nevoie de timp pentru a-și putea asuma responsabilitățile respective. Aceasta vizează amânarea țintei 3.6 a investiției RE-C03-i02: Accesibilitate 360°, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare și efectuarea modificării menționate anterior, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (23) Portugalia a explicat că investiția RE-C05-i06: Capitalizarea întreprinderilor și reziliența financiară/Banco Português de Fomento, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare nu mai este realizabilă în termenul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial, având în vedere întârzierile cauzate de condițiile macroeconomice și creșterea incertitudinii. Aceasta se referă la amânarea țintei 5.29 și la introducerea unei noi ținte intermediare, și anume ținta 5.43 a investiției RE-C05-i06: Capitalizarea întreprinderilor și reziliența financiară/Banco Português de Fomento, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare și efectuarea modificării menționate anterior, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (24) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția RE-C06-i02: Angajament în favoarea unei ocupări durabile a forței de muncă, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe nu mai este realizabilă în termenul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial. Redresarea pieței forței de muncă într-un ritm mai rapid decât se preconizase a avut ca rezultat un număr mai mic de lucrători care să beneficieze de această investiție. Pentru ca un număr mai mare de persoane să poată beneficia de aceasta și pentru ca impactul să fie mai mare, Portugalia a solicitat o perioadă mai

lungă de punere în aplicare a investiției sus-menționate. Aceasta se referă la amânarea țintei 6.5 și la modificarea descrierii investiției respective RE-C06-i02: Angajament în favoarea unei ocupări durabile a forței de muncă, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare și efectuarea modificării menționate anterior, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

- (25) Portugalia a explicat că investiția RE-C09-i01: Planul regional Algarve privind utilizarea eficientă a apei, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei nu mai este realizabilă în termenul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial din cauza livrării cu întârziere a piezometrelor și a necesității de a le instala mai adânc, având în vedere pescajele grave. Aceasta se referă la amânarea țintei 9.1, a jalonului 9.5, a jalonului 9.6, a jalonului 9.7, precum și la modificarea descrierii investiției respective RE-C09-i01: Planul regional Algarve privind utilizarea eficientă a apei, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare și efectuarea modificărilor menționate anterior, iar decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (26) Portugalia a explicat că investiția RE-C02-i05: Fond de locuințe publice accesibile, componenta 2: Locuințe nu mai este pe deplin realizabilă în formatul planului de redresare și reziliență inițial. Perturbările lanțului de aprovizionare și inflația ridicată conduc la întârzieri în punerea în aplicare, însă nu se modifică nivelul de ambiție al acestei investiții și termenul-limită final. Aceasta vizează reducerea țăintelor intermediare 2.21, 2.22, 2.23 și 2.24 ale investiției RE-C02-i05: Fond de locuințe publice accesibile, componenta 2: Locuințe. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat diminuarea țăintelor menționate anterior și efectuarea modificărilor menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (27) Portugalia a explicat că investiția TD-C16-i03: Catalizator pentru tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0 nu mai este pe deplin realizabilă conform calendarului aferent planului de redresare și reziliență inițial din cauza unor dificultăți tehnice și juridice, însă termenul-limită final nu se modifică. Aceasta se referă la amânarea jalonului 16.14 al investiției TD-C16-i03: Catalizator pentru tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare a jalonului menționat anterior; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (28) Portugalia a explicat că investiția TD-C19-i04: O infrastructură digitală critică eficientă, sigură și partajată, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală nu mai este pe deplin realizabilă conform calendarului aferent planului de redresare și reziliență inițial din cauza perturbării lanțului de aprovizionare, însă termenul-limită final nu se modifică. Aceasta se referă la amânarea jalonului 19.12 al investiției TD-C19-i04: O infrastructură digitală critică eficientă, sigură și partajată, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat prelungirea calendarului de punere în aplicare a jalonului menționat anterior; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (29) Portugalia a explicat că șase măsuri nu mai sunt pe deplin realizabile în raport cu nivelul de ambiție al planului de redresare și reziliență inițial din cauza perturbărilor

lanțului de aprovizionare și a inflației ridicate. Aceasta vizează reducerea țintei 2.6 a investiției RE-C02-i02: Subvenție națională pentru cazare de urgență și temporară, în cadrul componentei 2: Locuințe; eliminarea țintei 2.9, modificarea liniei de bază a țintei 2.10, reducerea țintei 2.11 și modificarea descrierii investiției respective RE-C02-i03-RAM: Consolidarea ofertei de locuințe sociale în Regiunea Autonomă Madeira, în cadrul componentei 2: Locuințe; eliminarea țintei 2.15, reducerea țăintelor 2.16, 2.17, 2.18 și modificarea descrierii investiției respective RE-C02-i04-RAA: Îmbunătățirea condițiilor de locuit în fondul de locuințe al Regiunii Autonome a Insulelor Azore, în cadrul componentei 2: Locuințe. Acest lucru se referă, de asemenea, la reducerea țintei 5.21 a investiției RE-C05-i05-RAA: Redresarea economică a agriculturii din Insulele Azore, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare. Aceasta se referă, de asemenea, la reducerea țintei 14.3 a investiției TC-C14-I01: Hidrogen și gaze din surse regenerabile, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie. Aceasta se referă, de asemenea, la reducerea țăintelor 16.8 și 16.10 și la modificarea descrierii investiției respective TD-C16-i02: Tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat diminuarea țăintelor menționate anterior și efectuarea modificărilor menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

- (30) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale nu mai este pe deplin realizabilă în raport cu nivelul de ambiție al planului de redresare și reziliență inițial. Numărul persoanelor ce beneficiază de venituri de incluziune socială, care sunt eligibile pentru această investiție, a scăzut mai mult decât se preconizase. Aceasta se referă la reducerea țintei 3.12 a investiției RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat diminuarea țintei menționate anterior și efectuarea modificării menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (31) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția TD-C16-i01: Capacitarea digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0 nu mai este pe deplin realizabilă în raport cu nivelul de ambiție al planului de redresare și reziliență inițial din cauza unor probleme tehnice neprevăzute în materie de interoperabilitate și a unei participări la formare mai scăzute decât se preconizase. Aceasta se referă la reducerea țintei 16.4 și la modificarea descrierii investiției respective TD-C16-i01: Capacitarea digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat diminuarea țintei menționate anterior și efectuarea modificării menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (32) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția TD-C19-i07: Administrația publică abilitată să creeze valoare publică, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală nu mai este pe deplin realizabilă în raport cu nivelul de ambiție al planului de redresare și reziliență inițial. Numărul persoanelor care au ieșit la pensie este mai mare decât se preconizase și s-au înregistrat întâzieri în construirea centrelor de formare, ceea ce a dus la un număr mai mic de participanți la cursurile de formare. Aceasta se referă la reducerea țintei 19.21 a investiției TD-C19-i07: Administrația publică abilitată să creeze valoare publică, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală.

- (33) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția RE-C01-i04: Echipamente pentru noile spitale din Seixal, Sintra și Lisabona-Est, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate nu mai este pe deplin realizabilă în formatul prevăzut în planul de redresare și reziliență inițial. Din cauza inflației și a perturbării lanțului de aprovizionare, precum și a litigiilor privind atribuirea proiectelor de construcție, au existat întârzieri substanțiale în construcția spitalelor din Sintra și Lisabona-Est. Portugalia a cerut ca această investiție să sprijine o parte din construcția Spitalului Lisabona-Est (în loc să finanțeze doar anumite echipamente) și, de asemenea, să finanțeze echipamentele altor spitale din Lisabona și din zona Vale to Tejo. Este vorba de modificarea jalonului 1.26, de introducerea unui nou jalon, jalonul 1.40, precum și de modificarea descrierii investiției respective RE-C01-i04: Echipamente pentru noile spitale din Seixal, Sintra și Lisabona-Est și schimbarea denumirii acesteia în „RE-C01-i04: Construirea Spitalului Lisabona-Est și Echipamente pentru noile spitale din Seixal, Sintra, Lisabona-Est și zona Vale do Tejo”. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat efectuarea modificării menționate anterior; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (34) Portugalia a explicat că două măsuri nu mai sunt pe deplin realizabile în formatul lor inițial, fără ca acest lucru să aibă un impact asupra nivelului lor de ambiție, din cauza constrângerilor lanțului de aprovizionare și a prețurilor mai mari, ceea ce a dus la proceduri de ofertare fără participanți. Aceasta se referă la modificarea țintei 3.13 a investiției RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale, astfel încât același număr de locuri de reabilitare să fie oferit în 2 clădiri, în loc de 3. Aceasta se referă, de asemenea, la modificarea jalonului 10.5 al investiției TC-C10-I03: Centrul atlantic de operații de apărare și platforma navală, în cadrul componentei 10, întrucât nu este necesară achiziționarea de vehicule pentru operarea acestora. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat modificarea jalonului și a țintei menționate anterior și efectuarea modificărilor sus-menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (35) Portugalia a explicat că trei măsuri nu mai sunt pe deplin realizabile, conform descrierii inițiale, din cauza inflației. Aceasta se referă la modificarea jalonului 1.18 al investiției RE-C01-i01: Servicii de asistență medicală primară cu mai multe răspunsuri, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate, pentru a revizui cifrele referitoare la sprijinul alocat submăsurilor, care sunt menționate în descrierea sa. Aceasta vizează modificarea țintei 1.21 a investiției RE-C01-i02: Rețeaua națională de îngrijire continuă integrată și Rețeaua națională de îngrijire paliativă, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate, pentru a revizui cifrele referitoare la sprijin alocate submăsurilor, care sunt menționate în descrierea sa. Aceasta vizează eliminarea cifrelor privind sprijinul alocat submăsurilor, care sunt menționate în ținta 1.30 a investiției RE-C01-i05-RAM: Consolidarea Serviciului regional de sănătate din Madeira, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate. Aceasta se referă la modificarea țintei 8.13 a investiției RE C08-I05: Programul „Mai multe păduri”, în cadrul componentei 8: Păduri, pentru a revizui costurile menționate în descrierea sa. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat modificarea jalonului și a țăintelor menționate anterior și revizuirea cifrelor referitoare la sprijinul alocat submăsurilor specifice; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (36) Portugalia a explicat că cincisprezece măsuri nu mai sunt pe deplin realizabile în formatul lor inițial, deoarece dificultățile juridice sau tehnice neprevăzute care nu se

aflau sub controlul autorităților au condus la necesitatea de a modifica sau de a abandona anumite aspecte ale măsurilor pentru a pune în aplicare soluții mai adecvate sau mai eficiente. Aceasta vizează: modificarea descrierii investiției RE-C01-i02: Rețeaua națională de îngrijire continuă integrată și Rețeaua națională de îngrijire paliativă, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate. Aceasta se referă la modificarea țintei 2.2, a țintei 2.3 și la adăugarea unei noi ținte 2.29 la investiția RE-C02-i01: Programul de sprijin pentru accesul la locuințe, în cadrul componentei 2: Locuințe. Aceasta vizează modificarea țintei 3.4 a investiției RE-C03-i01: Noua generație de echipamente și răspunsuri sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale. Aceasta vizează modificarea descrierii investiției RE-C06-i02: Angajament în favoarea unei ocupări durabile a forței de muncă, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Aceasta se referă la modificarea țintei 6.11 și la descrierea investiției respective RE-C06-i05-RAA: Calificarea adulților și învățarea pe tot parcursul vieții (ARA), în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Aceasta se referă la modificarea descrierii investiției RE-C09-i02: Întreprindere hidraulică polivalentă din Crato, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei. Aceasta vizează modificarea țintei 10.3 a investiției TC-C10-I01: *Blue Hub*, Rețeaua de infrastructură pentru economia albastră, în cadrul componentei 10: Mare. Aceasta vizează modificarea jalonului 10.10 și a descrierii investiției respective TC-C10-i04-RAA: Dezvoltarea „Cluster do Mar dos Açores”, în cadrul componentei 10. Aceasta se referă la modificarea descrierii investiției TC-C14-I01: Hidrogen și gaze din surse regenerabile, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie. Aceasta vizează modificarea jalonului 14.12 și a descrierii investiției respective TC-C14-i03-RAA: Tranziția energetică în Insulele Azore, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie. Aceasta vizează modificarea jalonului 15.9 și a descrierii investiției respective TC-C15-I03: Tranzit feroviar ușor Odivelas – Loures, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă. Aceasta vizează modificarea descrierii investiției TC-C15-I04: Tranzit rapid cu autobuzul în Boavista-Império, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă. Aceasta vizează modificarea țintei 16.2, a țintei 16.3 și a descrierii investiției respective TD-C16-i01: Capacitarea digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Aceasta vizează modificarea țintelor 16.6 și 16.8, precum și a descrierii investiției respective TD-C16-i02: Tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Aceasta se referă la modificarea jalonului 19.17 al investiției TD-C19-i05: Tranziția digitală a administrației publice din Madeira, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat modificarea jaloanelor, a țintelor și a descrierilor investițiilor menționate anterior și efectuarea modificărilor sus-menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

- (37) Portugalia a explicat, de asemenea, că investiția RE-C06-i01: Modernizarea instituțiilor de educație și formare profesională, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe nu mai este pe deplin realizabilă în formatul său inițial, fără ca acest lucru să aibă un impact asupra nivelului său de ambiție. Din cauza pandemiei de COVID-19, lucrătorii cu înaltă calificare din domeniul turismului au plecat, creând necesitatea de a forma alții noi. Din acest motiv, posibilitatea de a sprijini formarea profesională în sectorul turismului a fost adăugată la investiție. Aceasta se referă la modificarea țintelor 6.3 și 6.4 și la descrierea investiției respective RE-C06-i01: Modernizarea instituțiilor de educație și formare profesională, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat modificarea țintelor menționate anterior și a descrierii investiției, precum și efectuarea

modificărilor sus-menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.

- (38) Portugalia a explicat că cinci măsuri au fost modificate din cauza existenței unor alternative vădit mai bune pentru punerea în aplicare a măsurii în vederea atingerii nivelului de ambiție inițial al măsurii. Aceasta vizează modificarea țintelor 2.25, 2.27, 2.28, 2.26 și a descrierii investiției: RE-C02-i06: Facilități de cazare pentru studenți la prețuri accesibile, în cadrul componentei 2: Locuințe, astfel încât să fie, de asemenea, posibil ca spațiile de cazare să li se închirieze cercetătorilor, cadrelor didactice și personalului nedidactic din instituțiile de învățământ superior, odată ce nevoile de cazare ale studenților sunt satisfăcute. Aceasta vizează și modificarea țintei 8.11 a investiției RE-C08-i04: Mijloace de prevenire și combatere a incendiilor în mediul rural, în cadrul componentei 8: Păduri, pentru a permite achiziționarea a trei elicoptere de pompieri medii în locul a patru elicoptere ușoare, sporind capacitatea generală de stingere a incendiilor. Aceasta vizează modificarea descrierii investiției TC-C11-I01: Decarbonizarea industriei, în cadrul componentei 11: Decarbonizarea industriei, pentru a permite desfășurarea unor proceduri de ofertare ori de câte ori este necesar și nu doar pe bază anuală. Aceasta se referă la modificarea țintei 20.11, a țintei 20.12 și a descrierii investiției respective TD-C20-i02-RAA: Educația digitală (Insulele Azore), în cadrul componentei 20, Școala digitală, pentru a permite achiziționarea de ecrane interactive în locul proiectoarelor și pentru a elimina obligația inutilă de actualizare a memoriei RAM și a software-ului. Prin prisma acestor considerente, Portugalia a solicitat modificarea jaloanelor, a țintelor și a descrierilor investițiilor menționate anterior, precum și efectuarea modificărilor sus-menționate; prin urmare, decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată în consecință.
- (39) Comisia consideră că motivele prezentate de Portugalia justifică actualizarea în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241 și modificarea în temeiul articolului 21 alineatul (2) din regulamentul respectiv.

Corectarea erorilor materiale

- (40) În textul deciziei de punere în aplicare a Consiliului au fost identificate 138 de erori materiale, care afectează 79 de jaloane și ținte și 46 de măsuri. Decizia de punere în aplicare a Consiliului ar trebui modificată pentru a corecta acele erori materiale care nu reflectă conținutul planului de redresare și reziliență transmis Comisiei la 22 aprilie 2021, astfel cum a fost convenit între Comisie și Portugalia. Respectivele erori materiale se referă la următoarele măsuri și la jaloanele și țintele aferente acestora. Ținta 1.3 și descrierea reformei respective RE-r01: Reforma sistemului de asistență medicală primară, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; jalonul 1.12 al reformei RE-r03: Finalizarea reformei modelului de guvernare a spitalelor publice, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; ținta 1.14, ținta 1.15, jalonul 1.17 și jalonul 1.18 ale investiției RE-C01-i01: Servicii de asistență medicală primară cu mai multe răspunsuri, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; ținta 1.27, ținta 1.30 și descrierea investiției respective RE-C01-i05-RAM: Consolidarea Serviciului regional de sănătate din Madeira, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; descrierea investiției RE-C01-i07-RAM: Digitalizarea Serviciului regional de sănătate din Madeira, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate; ținta 1.38 a investiției RE-C01-i09: Sistemul universal de sprijin pentru viața activă, în cadrul componentei 1: Serviciul Național de Sănătate. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la ținta 2.2 și la ținta 2.3 ale investiției RE-C02-i01: Programul de sprijin pentru accesul la locuințe, în cadrul componentei 2: Locuințe; țintele 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 și descrierea investiției respective RE-C02-i02: Subvenție

națională pentru cazare de urgență și temporară, în cadrul componentei 2: Locuințe; ținta 2.10 și ținta 2.11 ale investiției RE-C02-i03-RAM: Consolidarea ofertei de locuințe sociale în Regiunea Autonomă Madeira, în cadrul componentei 2: Locuințe; ținta 2.16, ținta 2.18 și descrierea investiției respective RE-C02-i04-RAA: Îmbunătățirea condițiilor de locuit în fondul de locuințe al Regiunii Autonome a Insulelor Azore, în cadrul componentei 2: Locuințe; țintele 2.25, 2.26, 2.27 și 2.28 ale investiției RE-C02-i06: Facilități de cazare pentru studenți la prețuri accesibile, în cadrul componentei 2: Locuințe. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la ținta 3.4, la ținta 3.5 și la descrierea investiției respective RE-C03-i01: Noua generație de echipamente și răspunsuri sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; descrierea investiției RE-C03-i02: Accesibilitate 360, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; ținta 3.10, ținta 3.11, ținta 3.27 și descrierea investiției respective RE-C03-i03-RAM: Consolidarea răspunsurilor sociale în Regiunea Autonomă Madeira (ARM), în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; ținta 3.12, ținta 3.13 și descrierea investiției respective RE-C03-i04-RAA: Punerea în aplicare a Strategiei regionale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale; jalonul 3.19 și descrierea investiției respective RE-C03-i05: Platformă + acces, în cadrul componentei 3: Răspunsuri sociale. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la jalonul 4.4, la ținta 4.5, la ținta 4.9, la ținta 4.10 și la descrierea investiției respective RE-C04-i01: Rețele culturale și tranziția digitală, în cadrul componentei 4: Cultură; jalonul 4.11 și descrierea investiției respective RE-C04-i02: Patrimoniul cultural, în cadrul componentei 4: Cultură. Aceste erori materiale vizează: ținta 5.5 și descrierea investiției respective RE-C05-i01.01: Mobilizarea agendelor/alianțelor pentru inovarea în afaceri, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare; ținta 5.7 și descrierea investiției respective RE-C05-i01.02: Agende/Aliațe verzi pentru inovarea în afaceri, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare; ținta 5.9 și descrierea investiției respective RE-C05-i02: Misiune de interfață – reînnoirea rețelei de sprijin științific și tehnologic și orientări pentru structura de producție, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare; ținta 5.13 și descrierea investiției respective RE-C05-i03: Agenda de cercetare și inovare pentru o agricultură, o alimentație și o agroindustrie durabile, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare; ținta 5.17 și descrierea investiției respective RE-C05-i04-RAA: Recapitalizarea sistemului de afaceri al Insulelor Azore, în cadrul componentei 5: Investiții și inovare; ținta 5.29 a investiției RE-C05-i06: Capitalizarea întreprinderilor și reziliența financiară/Banco Português de Fomento, în cadrul componentei 5 Investiții și inovare. Aceste erori materiale vizează și: descrierea reformei RE-r14: Reforma educației și a formării profesionale, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; ținta 6.15 și descrierea reformei respective RE-r16: Reducerea restricțiilor în cazul profesiilor foarte reglementate, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; descrierea reformei RE-C06-r17: Agenda pentru promovarea muncii decente, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; descrierea investiției RE-C06-i01: Modernizarea instituțiilor de educație și formare profesională, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; ținta 6.6 și descrierea investiției respective RE-C06-i03: Stimulente pentru adulți, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; ținta 6.8, ținta 6.9 și descrierea investiției respective RE-C06-i04: programul „Impulso Jovem” – STEAM, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe; descrierea investiției RE-C06-i05-RAA: Calificarea adulților și învățarea pe tot parcursul vieții, în cadrul componentei 6: Calificări și competențe. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la țintele 7.1, 7.2 și 7.3 ale investiției RE-C07-i00: Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică a vehiculelor, în cadrul componentei 7: Infrastructură; descrierea investiției RE-C07-i02: Legăturile lipsă și creșterea capacității rețelei, în cadrul

componentei 7: Infrastructură; descrierea investiției RE-C07-i03: Legături transfrontaliere, în cadrul componentei 7: Infrastructură; descrierea investiției RE-C07-i04: Zone de primire a întreprinderilor – Accesibilitatea rutieră, în cadrul componentei 7: Infrastructură. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la: ținta 8.18 și la descrierea reformei respective RE-r20: Reorganizarea sistemului de înregistrare a proprietăților funciare și a sistemului de monitorizare a acoperirii terenurilor, în cadrul componentei 8: Păduri; ținta 8.1, ținta 8.20 și descrierea investiției respective RE-C08-i01: Transformarea peisajului în zonele forestiere vulnerabile, în cadrul componentei 8: Păduri; ținta 8.5, ținta 8.6 și descrierea investiției respective RE-C08-i02: Registrul proprietăților rurale și sistemul de monitorizare a acoperirii terenurilor, în cadrul componentei 8: Păduri; ținta 8.8, ținta 8.9 și descrierea investiției respective RE-C08-i03: Gestionarea întreruperilor în rețeaua de distribuție a combustibilului – rețeaua primară, în cadrul componentei 8: Păduri; ținta 8.11 a investiției RE-C08-i04: Mijloace de prevenire și combatere a incendiilor în mediul rural, în cadrul componentei 8: Păduri; ținta 8.13, ținta 8.16, ținta 8.21 și descrierea investiției respective RE-C08-i05: Programul „Mai multe păduri”, în cadrul componentei 8: Păduri. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la ținta 9.5 a investiției RE-C09-i01: Planul regional Algarve privind utilizarea eficientă a apei, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei; descrierea investiției RE-C09-i02: Întreprindere hidraulică polivalentă din Crato, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei; descrierea investiției RE-C09-i03-RAM: Planul pentru utilizarea eficientă a apei și consolidarea sistemelor de alimentare și de irigare din Madeira, în cadrul componentei 9: Gestionarea apei. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la jalonul 10.9 și la jalonul 10.10 ale investiției TC-C10-i04-RAA: Dezvoltarea „Cluster do Mar dos Açores”, în cadrul componentei 10: Mare. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la: descrierea investiției TC-C14-i03-RAA: Tranziția energetică în Insulele Azore, în cadrul componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la descrierea investiției TC-C15-I04: Tranzit rapid cu autobuzul în Boavista – Império, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă; jalonul 15.12 și descrierea investiției respective TC-C15-I05: Decarbonizarea sectorului transportului public, în cadrul componentei 15: Mobilitatea durabilă. Aceste erori materiale vizează și: descrierea componentei 16: Întreprinderi 4.0; ținta 16.4 și descrierea investiției respective TD-C16-i01: Capacitatea digitală a întreprinderilor, componenta 16: Întreprinderi 4.0; ținta 16.6, ținta 16.8, ținta 16.11 și descrierea investiției respective TD-C16-i02: Tranziția digitală a întreprinderilor, componenta 16: Întreprinderi 4.0; ținta 16.14, ținta 16.15 și descrierea investiției respective TD-C16-i03: Catalizator pentru tranziția digitală a întreprinderilor, în cadrul componentei 16: Întreprinderi 4.0. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la: descrierea reformei TD-r32: Modernizarea și simplificarea gestionării finanțelor publice, în cadrul componentei 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice; jalonul 17.13 al investiției TD-C17-i01: Sisteme de informații privind gestionarea finanțelor publice, în cadrul componentei 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice; jalonul 17.21 al investiției TD-C17-i02: Modernizarea sistemelor informatice ale Autorității Fiscale și Vamale pentru impozitarea proprietăților rurale, toate cele enumerate mai sus în cadrul componentei 17: Calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice. Aceste erori materiale se referă, de asemenea, la descrierea reformei TD-r33: Justiția economică și mediul de afaceri, în cadrul componentei 18: Justiția economică și mediul de afaceri. Aceste erori materiale vizează, de asemenea, jalonul 19.26 al investiției TD-C19-i01: Reproiectarea serviciilor publice și consulare, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală; descrierea investiției TD-C19-i03: Consolidarea cadrului general de securitate cibernetică, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală; descrierea

investiției TD-C19-i05: Tranziția digitală a administrației publice din Madeira, în cadrul componentei 19: Administrația publică digitală. Aceste erori materiale vizează și: ținta 20.4 a investiției TD-C20-i01: Tranziția digitală în educație, în cadrul componentei 20: Școala digitală; ținta 20.10, ținta 20.13 și descrierea investiției respective TD-C20-i02-RAA: Educația digitală (Insulele Azore), în cadrul componentei 20: Școala digitală; ținta 20.17, jalonul 20.18 și descrierea investiției respective TD-C20-i03-RAM: Accelerarea digitalizării educației ARM, în cadrul componentei 20: Școala digitală. Corectarea tuturor erorilor materiale menționate mai sus nu afectează punerea în aplicare a măsurilor în cauză.

Capitolul privind REPowerEU în temeiul articolului 21 din Regulamentul 2021/241

- (41) Capitolul privind REPowerEU include șase reforme noi și 11 investiții noi. Portugalia introduce două reforme, în special pentru a combate sărăcia energetică și pentru a intensifica investițiile în eficiența energetică. Prima constă în înființarea unui organism care să monitorizeze situația sărăciei energetice și să analizeze și să elaboreze politici publice pentru eradicarea acesteia (RP-C21-r43: Observatorul național al sărăciei energetice). A doua se referă la crearea unor „spații energetice pentru cetățeni” în care cetățenii să poată obține informații și consiliere cu privire la modul de punere în aplicare și de utilizare a diferitelor măsuri și soluții care îmbunătățesc eficiența energetică și de adoptare a unor comportamente durabile în ceea ce privește reforma RP-C21-r44 referitoare la utilizarea energiei: Dezvoltarea unor ghișee unice pentru cetățeni în materie de eficiență energetică (spații energetice pentru cetățeni).
- (42) Alte reforme prevăzute în capitolul privind REPowerEU vizează creșterea potențialului Portugaliei în materie de energie din surse regenerabile. Acestea se referă la revizuirea cadrului de reglementare al rețelelor naționale de transport și distribuție a gazelor pentru a promova utilizarea gazelor din surse regenerabile (RP-C21-r46: Cadrul de reglementare pentru hidrogenul din surse regenerabile); lansarea primei licitații pentru achiziționarea centralizată de biometan de către furnizorul angro de ultimă instanță și adoptarea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea pieței biometanului (RP-C21-r47: Prima licitație pentru biometanul durabil și planul de acțiune privind biometanul); simplificarea procedurilor de acordare a licențelor și de autorizare pentru proiectele privind energia din surse regenerabile și formarea în domeniul instrumentelor digitale pentru gestionarea acestor proceduri (RP-C21-r48: Simplificarea cadrului juridic și de reglementare aplicabil proiectelor privind energia din surse regenerabile) și stabilirea unei oferte de formare profesională pe termen lung pentru dezvoltarea, recunoașterea, validarea și certificarea competențelor verzi pentru lucrătorii din domeniul tranziției energetice și al acțiunilor climatice, precum și pentru șomeri (RP-C21-r45: Competențe verzi)
- (43) Noile investiții contribuie, de asemenea, la dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile și la tranziția verde a economiei portugheze. Acestea se referă la: dezvoltarea de tehnologii pentru creșterea producției de energie din surse regenerabile (RP-C21-i05: Sprijin pentru dezvoltarea industriei verzi); sprijin pentru studii tehnice de explorare a capacității parcurilor eoliene *offshore* de a produce energie (RP-C21-i07: Studii tehnice privind potențialul energetic *offshore*); instituirea unui sistem de stimulente în vederea instalării unor sisteme de producere și stocare a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsum, precum și a instalării unor echipamente pentru producția de apă caldă și de energie termică din surse regenerabile de energie, de către gospodăriile, microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii și instituții fără scop lucrativ din Regiunea Autonomă Madeira (RP-C21-i11-RAM – Sistem de stimulente pentru producția și stocarea de energie din surse regenerabile în

Madeira și Porto Santo); instituirea unui sistem de stimulente pentru achiziționarea și instalarea de sisteme de stocare a energiei din surse regenerabile în Insulele Azore (RP-C21-i10-RAA – Sistem de stimulente pentru achiziționarea și instalarea de sisteme de stocare a energiei din surse regenerabile); o creștere a flexibilității rețelei publice de energie electrică, menită să permită optimizarea și gestionarea flexibilă a sistemului de energie electrică, având în vedere, de asemenea, creșterea preconizată a producției și a consumului de energie electrică din surse regenerabile. (RP-C21-i08: Flexibilitatea rețelelor și stocarea) și crearea unui ghișeu unic pentru acordarea de licențe și monitorizarea proiectelor în domeniul producției de energie din surse regenerabile (RP-C21-i09: Ghișeu unic pentru acordarea de licențe și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile).

- (44) Alte investiții vizează decarbonizarea sectorului transporturilor. Acestea se referă la: achiziționarea de autobuze cu emisii zero (electrice sau alimentate cu hidrogen) și instalarea de stații de încărcare/realimentare în Madeira (RP-C21-i13-RAM: Decarbonizarea sectorului transportului public) și în Braga (RP-C21-i14: Tranzit rapid cu autobuzul – Braga); achiziționarea a două feriboturi electrice în Insulele Azore (RP-C21-i15-RAA – Achiziționarea a două feriboturi electrice); și implementarea unui funicular în Nazaré (RP-C21-i16 – *Nazaré Funicular*).
- (45) O altă investiție nouă în capitolul privind RePowerEU contribuie la creșterea eficienței energetice a clădirilor, prin sprijinirea lucrărilor de renovare, inclusiv a construirii unei capacități de producție de energie din surse regenerabile pentru autoconsum, în clădirile publice din Madeira (RP-C21-i04-RAM – Eficiența energetică în clădirile și spațiile publice).
- (46) Capitolul privind REPowerEU include, de asemenea, măsuri extinse care afectează cinci măsuri în cadrul componentei 11: Decarbonizarea industriei; al componentei 13: Eficiența energetică a clădirilor; al componentei 14: Hidrogen și surse regenerabile de energie; și al componentei 15: Mobilitatea durabilă. Măsurile extinse incluse în capitolul privind REPowerEU introduc o îmbunătățire substanțială a nivelului de ambiție al măsurilor deja incluse în planul național de redresare și reziliență.
- (47) Comisia a evaluat planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, în raport cu criteriile de evaluare prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul 2021/241.

Un răspuns echilibrat care să contribuie la cei șase piloni

- (48) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (a) și cu secțiunea 2.1 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, reprezintă în mare măsură (nota A) un răspuns cuprinzător și echilibrat în mod corespunzător la situația economică și socială, contribuind astfel într-o manieră adecvată la toți cei șase piloni menționați la articolul 3 din regulamentul respectiv, ținând seama de provocările specifice cu care se confruntă statul membru în cauză și de alocarea financiară care i-a fost atribuită.
- (49) Planul de redresare și reziliență inițial a reprezentat un răspuns cuprinzător și echilibrat în mod corespunzător (nota A) la situația economică și socială de la momentul respectiv, contribuind într-o manieră adecvată la toți cei șase piloni menționați la articolul 3 din Regulamentul privind MRR, astfel cum se descrie în considerentele 8-12 din Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 6 iulie 2021.
- (50) Planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, continuă să acopere în mod cuprinzător cei șase piloni, fără ca vreo măsură să fie

eliminată și cu un număr semnificativ de componente care sprijină mai mult de un pilon. Gama de acțiuni din planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv din capitolul privind REPowerEU, corespunde obiectivelor mecanismului, asigurând un echilibru general adecvat între piloni. În special, măsurile incluse în capitolul privind REPowerEU contribuie la următorii piloni: tranziția verde, creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și coeziunea socială și teritorială.

Abordarea tuturor provocărilor identificate în recomandările specifice adresate țării sau a unei părți semnificative a acestora

- (51) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu secțiunea 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, va contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor sau a unei părți semnificative a provocărilor (nota A) identificate în recomandările relevante specifice adresate Portugaliei, inclusiv în ceea ce privește aspectele fiscal-bugetare, și în recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 sau a provocărilor identificate în alte documente relevante adoptate oficial de Comisie în contextul semestrului european.
- (52) În special, planul de redresare și reziliență modificat ține seama de recomandările specifice fiecărei țări adoptate oficial de Consiliu înainte de evaluarea de către Comisie a planului modificat. Întrucât alocarea financiară maximă pentru Portugalia a fost ajustată în sens ascendent și dimensiunea planului a crescut în urma unei cereri de împrumut suplimentar menit să nu fie utilizat exclusiv pentru obiectivele aferente REPower, toate recomandările structurale din 2022 și din 2023 sunt luate în considerare în evaluarea globală.
- (53) În urma evaluării progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a tuturor recomandărilor relevante specifice fiecărei țări la momentul transmiterii planului național de redresare și reziliență modificat, Comisia constată că nicio recomandare nu a fost pusă în aplicare pe deplin. S-au înregistrat progrese substanțiale în ceea ce privește recomandarea referitoare la îmbunătățirea accesului întreprinderilor, în special al întreprinderilor mici și mijlocii, la lichidități (recomandarea specifică nr. 3.1 din 2020).
- (54) Planul de redresare și reziliență modificat include un set amplu de reforme și investiții care se consolidează reciproc și care contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, prezentate în recomandările specifice adresate Portugaliei de către Consiliu în contextul semestrului european, în special îmbunătățirea eficacității sistemelor fiscale și de protecție socială și promovarea sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice (recomandarea specifică nr. 1.5 din 2023; recomandarea specifică nr. 1.4 din 2022; recomandarea specifică nr. 2.2 din 2020; recomandarea specifică nr. 2.4 din 2019); îmbunătățirea condițiilor pentru o tranziție către o economie circulară, în special prin intensificarea prevenirii, a reciclării și a reutilizării deșeurilor (recomandarea specifică nr. 3 din 2022 și 2023); reducerea dependenței de combustibili fosili (recomandarea specifică nr. 4.1 din 2022 și 2023), inclusiv în sectorul transporturilor (recomandarea specifică nr. 4.2 din 2022); accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie prin modernizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice și prin facilitarea investițiilor în stocarea energiei electrice (recomandarea specifică nr. 4.3 din 2022); simplificarea procedurilor de autorizare pentru a permite dezvoltarea în continuare a producției de energie din surse regenerabile (recomandarea specifică nr. 4.2 din 2023; recomandarea specifică nr. 4.4 din 2022); consolidarea cadrului de stimulare a

eficienței energetice a clădirilor (recomandarea specifică nr. 4.6 din 2023; recomandarea specifică nr. 4.5 din 2022); consolidarea rezilienței sistemului de sănătate (recomandarea specifică nr. 1.2 din 2020; recomandarea specifică nr. 1.2 din 2019); sprijinirea ocupării forței de muncă și abordarea segmentării pieței forței de muncă (recomandarea specifică nr. 2.1 din 2020; recomandarea specifică nr. 2.1 din 2019); îmbunătățirea competențelor populației, în special a competențelor digitale și a competențelor cerute de piețele forței de muncă (recomandarea specifică nr. 2.3 din 2020; recomandarea specifică nr. 2.2 din 2019) și a aptitudinilor și a competențelor necesare pentru tranziția verde (recomandarea specifică nr. 4.7 din 2023); îmbunătățirea caracterului adecvat și a eficacității plasei de siguranță socială (recomandarea specifică nr. 2.4 din 2019); stimularea competitivității întreprinderilor (recomandarea specifică nr. 2.4 din 2020); îmbunătățirea accesului întreprinderilor – în special al IMM-urilor – la lichidități (recomandarea specifică nr. 3.1 din 2020); încurajarea investițiilor în tranziția verde și cea digitală (recomandarea specifică nr. 1.2 din 2022; recomandarea specifică nr. 3.4 din 2020; recomandarea specifică nr. 3.3 din 2019); stimularea investițiilor în cercetare și inovare (recomandarea specifică nr. 3.1 din 2019) și reducerea sarcinii administrative și de reglementare a întreprinderilor (recomandarea specifică nr. 4.2 din 2019).

- (55) Planul de redresare și reziliență modificat introduce o reformă fiscal-bugetară care revizuieste sistemul de beneficii fiscale și instituie o nouă unitate tehnică de evaluare și monitorizare a politicilor fiscal-bugetare, inclusiv a beneficiilor fiscale (TD-C17-r40 – Simplificarea sistemului fiscal), precum și o reformă a prestațiilor sociale care introduce o prestație socială unică (RE-C03-r38: Simplificarea și eficacitatea sistemului de securitate socială). Ambele reforme vizează recomandarea specifică nr. 1 din 2022 și 2023 privind politicile fiscal-bugetare și de protecție socială, precum și sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice ale Portugaliei. Planul de redresare și reziliență modificat introduce, de asemenea, o reformă a gestionării deșeurilor care stabilește un cadru juridic pentru un sistem de garanție și rambursare pentru pachete și metale (TC-C12-r39: Promovarea economiei circulare și o gestionare mai eficientă a deșeurilor), ce abordează recomandarea specifică nr. 3 din 2022 și 2023 privind tranziția către o economie circulară.
- (56) Capitolul privind REPowerEU abordează o parte substanțială a provocărilor identificate în recomandările specifice legate de politica energetică și de tranziția verde. Majoritatea măsurilor REPowerEU contribuie la abordarea recomandării specifice nr. 4.1 din 2022 și 2023 privind necesitatea de a reduce dependența de combustibili fosili prin dezvoltarea unor surse regenerabile de energie și prin reducerea cererii de energie.
- (57) Capitolul privind REPowerEU introduce măsuri care abordează în mod direct recomandarea specifică nr. 4.2 din 2022 privind necesitatea decarbonizării sectorului transporturilor, și anume decarbonizarea sectorului transportului public (RP-C21-i13-RAM: Decarbonizarea sectorului transportului public); implementarea unui sistem rapid de autobuze cu emisii zero în Braga (RP-C21-i14: Tranzit rapid cu autobuzul în Braga); achiziționarea a două feriboturi electrice în Insulele Azore (RP-C21-i15-RAA: Achiziționarea a două feriboturi electrice); și implementarea unui funicular în Nazaré (RP-C21-i16: *Nazaré Funicular*).
- (58) Capitolul privind REPowerEU introduce, de asemenea, măsuri care abordează recomandările specifice nr. 4.2 din 2023 și nr. 4.3 din 2022 privind necesitatea de a accelera utilizarea surselor regenerabile de energie, cum ar fi: revizuirea cadrului de reglementare al rețelelor naționale de transport și distribuție a gazelor pentru a

promova utilizarea hidrogenului din surse regenerabile (RP-C21-r46: Cadrul de reglementare pentru hidrogenul din surse regenerabile); adoptarea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea pieței biometanului și lansarea primei licitații pentru achiziționarea centralizată de biometan (RP-C21-r47 Prima licitație pentru biometanul durabil și planul de acțiune privind biometanul); dezvoltarea de tehnologii pentru creșterea producției de energie din surse regenerabile (RP-C21-i05: Sprijin pentru dezvoltarea industriei verzi); sprijinirea studiilor tehnice pentru explorarea capacității parcurilor eoliene *offshore* de a produce energie (RP-C21-i07: Studii tehnice privind potențialul energetic *offshore*); instituirea unui sistem de stimulente pentru achiziționarea și instalarea de sisteme de stocare a energiei din surse regenerabile în Insulele Azore (RP-C21-i10-RAA: Sistem de stimulente pentru achiziționarea și instalarea de sisteme de stocare a energiei din surse regenerabile); instituirea unui sistem de stimulente pentru producția și stocarea energiei din surse regenerabile în Madeira (RP-C21-i11-RAM – Sistem de stimulente pentru producția și stocarea energiei din surse regenerabile).

- (59) Capitolul privind REPowerEU abordează, de asemenea, recomandările specifice nr. 4.2 din 2023 și nr. 4.4 din 2022 privind necesitatea de a raționaliza procedurile de autorizare pentru sursele regenerabile de energie cu următoarele măsuri: simplificarea cadrelor juridice și de reglementare aplicabile proiectelor privind energia din surse regenerabile (RP-C14-r48: Simplificarea cadrului juridic și de reglementare aplicabil proiectelor privind energia din surse regenerabile); și crearea unui ghișeu unic pentru acordarea de licențe și monitorizarea proiectelor în domeniul producției de energie din surse regenerabile (RP-C21-i09: Ghișeu unic pentru acordarea de licențe și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile).
- (60) Acest capitol include, de asemenea, măsuri care abordează recomandările specifice nr. 4.6 din 2023 și nr. 4.5 din 2022 privind necesitatea de a promova eficiența energetică a clădirilor, cum ar fi: îmbunătățirea performanței energetice a instalațiilor publice din Madeira (RP-C21-i04-RAM: Eficiența energetică a clădirilor publice din Madeira); consolidarea investițiilor în îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale (RP-C21-i02: Măsură extinsă: Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale) și a clădirilor pentru servicii (RP-C21-i03: Măsură extinsă: Eficiența energetică a clădirilor utilizate de sectorul serviciilor); și crearea la nivel local a unor „ghișee energetice pentru cetățeni”, în cadrul cărora cetățenii să poată obține informații și consiliere cu privire la modul de punere în aplicare și de utilizare a diferitelor măsuri de eficiență energetică, inclusiv pentru clădiri (RP-C21-r44: Dezvoltarea unor ghișee unice pentru cetățeni în materie de eficiență energetică (spații energetice pentru cetățeni).
- (61) Prin abordarea provocărilor menționate mai sus, se preconizează că planul de redresare și reziliență modificat va contribui, de asemenea, la corectarea dezechilibrelor cu care se confruntă Portugalia, astfel cum au fost identificate în recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 în perioada 2019-2023, în special în ceea ce privește dezechilibrele legate de datoria publică, datoria privată și datoria externă.

Contribuția la potențialul de creștere, la crearea de locuri de muncă și la reziliența economică, socială și instituțională

- (62) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (c) și cu secțiunea 2.3 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, va avea un impact ridicat (nota A) asupra consolidării potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a

rezilienței economice, sociale și instituționale a Portugaliei, contribuind la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, inclusiv prin promovarea politicilor în favoarea copiilor și a tinerilor, precum și asupra atenuării impactului economic și social al crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidând astfel coeziunea economică, socială și teritorială și convergența în cadrul Uniunii.

- (63) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (c) și cu secțiunea 2.3 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, s-a constatat că se preconizase că planul de redresare și reziliență inițial urma să aibă un impact ridicat asupra consolidării potențialului de creștere, a creării de locuri de muncă și a rezilienței economice, sociale și instituționale (nota A).
- (64) Planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, continuă să contribuie la coeziunea economică și să abordeze vulnerabilitățile economiei. Se așteaptă ca principalele contribuții la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă să provină din investiții și reforme în inovare, educație, inclusiv în competențele digitale și în formarea profesională, decarbonizarea industriei, digitalizarea întreprinderilor, capitalizarea întreprinderilor și sectorul locuințelor, care sunt în prezent consolidate. De asemenea, se preconizează că măsurile prevăzute în capitolul privind REPowerEU vor contribui la creșterea durabilă. Acest lucru este valabil, de exemplu, în ceea ce privește sprijinul acordat economiei verzi, competențelor verzi și dezvoltării surselor regenerabile de energie.
- (65) Planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, continuă să contribuie la coeziunea socială. Planul de redresare și reziliență revizuit include măsuri consolidate semnificative pentru a aborda provocările sociale de lungă durată. Acestea acoperă capacitatea de reacție și accesibilitatea serviciilor de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung, precum și accesul la locuințe sociale și la locuințe la prețuri accesibile. Vulnerabilitățile sociale ar trebui, de asemenea, abordate prin furnizarea unei game largi de servicii sociale destinate persoanelor în vârstă, persoanelor cu handicap, minorităților etnice și migranților, precum și prin programe integrate de sprijinire a comunităților defavorizate din zonele metropolitane defavorizate. O nouă reformă va simplifica sistemul de prestații sociale pentru a facilita acoperirea acestora. În capitolul privind REPowerEU, un nou observator național va contribui, de asemenea, la combaterea sărăciei energetice. Investițiile suplimentare în rețele durabile de transport public sunt, de asemenea, deosebit de relevante pentru lucrătorii defavorizați care fac naveta; aceste investiții consolidează drepturile lucrătorilor, în special pentru contractele de muncă atipice legate de economia digitală. Aceste măsuri vor contribui la punerea în aplicare a Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, aprobat cu ocazia summitului de la Porto din 7 mai 2021, și se preconizează că măsurile vor contribui la îmbunătățirea nivelurilor indicatorilor tabloului de bord social.
- (66) Sunt, de asemenea, consolidate, măsurile care vizează copiii și tinerii, cum ar fi cele care vizează creșterea capacității grădinițelor și a serviciilor de îngrijire a copiilor. Se preconizează că planul de redresare și reziliență revizuit va încuraja instituțiile de învățământ superior și înscrierea la cursurile de învățământ terțiar. Se creează, de asemenea, locuințe suplimentare pentru studenți. Măsurile vizează, de asemenea, sprijinirea în continuare a integrării tehnologiilor digitale în sistemul de învățământ primar și secundar prin utilizarea resurselor digitale în sălile de clasă și prin digitalizarea conținutului educațional.

Principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative”

- (67) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (d) și cu secțiunea 2.4 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, va asigura faptul că nicio măsură (nota A) inclusă în planul de redresare și reziliență care vizează implementarea reformelor și a proiectelor de investiții nu aduce prejudicii semnificative obiectivelor de mediu, în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ (principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative”).
- (68) Portugalia a prezentat o evaluare a principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” pentru fiecare măsură nouă și revizuită a planului modificat, inclusiv pentru capitolul privind REPowerEU. Informațiile furnizate arată că planul ar trebui să asigure respectarea acestui principiu. În plus, pentru măsurile care necesită selectarea proiectelor în viitor, sunt introduse garanții relevante specifice în jaloanele și țintele asociate în acest scop.

Contribuția la îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU

- (69) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (da) și cu secțiunea 2.12 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că capitolul privind REPowerEU va contribui în mare măsură (nota A) la securitatea energetică, la diversificarea aprovizionării cu energie a Uniunii, la mărirea gradului de utilizare a surselor regenerabile de energie și a eficienței energetice, la sporirea capacităților de stocare a energiei sau la reducerea necesară a dependenței de combustibilii fosili înainte de 2030.
- (70) Capitolul privind REPowerEU contribuie la obiectivul stabilit la articolul 21c alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 printr-o reformă menită să raționalizeze procedurile de autorizare, inclusiv formarea funcționarilor publici care se ocupă de procesele de autorizare pentru sursele regenerabile de energie; crearea unui ghișeu unic pentru acordarea de licențe pentru proiectele în domeniul energiei din surse regenerabile; punerea în aplicare a unui plan de acțiune pentru dezvoltarea biometanului, precum și a unui set de acțiuni legislative pentru a promova și a permite adoptarea biometanului și a hidrogenului din surse regenerabile; introducerea unui sistem financiar pentru promovarea producției de tehnologii care contribuie la obiectivul zero emisii nete; extinderea unei investiții existente în gazele din surse regenerabile; investițiile în capacitatea de stocare a energiei din surse regenerabile. Dezvoltarea competențelor verzi; investițiile în eficiența energetică a clădirilor rezidențiale, a clădirilor pentru servicii și a celor publice; crearea unui observator național privind sărăcia energetică pentru a monitoriza și a sprijini prin politici specifice gospodăriile aflate în dificultate și înființarea, la nivel local, a unor ghișee unice, denumite modele de spații energetice pentru cetățeni, cu scopul de a facilita punerea în aplicare a intervențiilor în materie de eficiență energetică.
- (71) Capitolul privind REPowerEU contribuie, de asemenea, la obiectivul stabilit la articolul 21c alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) 2021/241. Pe lângă reformele menționate anterior privind instituirea unui Observator național al sărăciei energetice și a modelelor de spații energetice pentru cetățeni, Portugalia introduce o

⁵ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

nouă investiție pentru a îmbunătăți eficiența energetică a clădirilor publice și consolidează investițiile în clădirile rezidențiale, precum și în clădirile pentru servicii.

- (72) Capitolul privind REPowerEU contribuie, de asemenea, la obiectivul stabilit la articolul 21c alineatul (3) litera (d) din Regulamentul (UE) 2021/241 prin introducerea următoarelor măsuri. Consolidarea investiției în „Decarbonizarea industriei”, care vizează sprijinirea financiară a IMM-urilor industriale pentru a-și decarboniza procesele, a-și îmbunătăți eficiența energetică și a adopta energia din surse regenerabile. Investiția menționată mai sus este menită să finanțeze producția de tehnologii care contribuie la obiectivul zero emisii nete și de infrastructură conexă care contribuie la reducerea cererii de energie, cum ar fi cablajul electric, echipamentele specializate de exploatare și întreținere și pompele de căldură.
- (73) Capitolul privind REPowerEU contribuie, de asemenea, la obiectivul stabilit la articolul 21c alineatul (3) litera (e) din Regulamentul (UE) 2021/241 prin investiții în stocarea energiei electrice și în decarbonizarea sectorului transporturilor. Investițiile în capacitatea de stocare permit o gestionare flexibilă a sistemului de energie electrică, în special având în vedere electrificarea industriei și a transporturilor și creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile. Capitolul privind REPowerEU sprijină achiziționarea de autobuze destinate transportului public cu emisii zero, instalarea de stații de reîncărcare/realimentare, precum și construirea de noi infrastructuri pentru transportul cu emisii zero.
- (74) Capitolul privind REPowerEU contribuie, de asemenea, la obiectivul stabilit la articolul 21c alineatul (3) litera (f) din Regulamentul (UE) 2021/241 prin crearea unei oferte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor verzi. Crearea unui ghișeu unic pentru acordarea de licențe pentru proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile va presupune și formarea funcționarilor publici și, prin urmare, va contribui la acest obiectiv. În mod indirect, investițiile pentru sprijinirea industriei verzi și extinderea investițiilor în gazele din surse regenerabile vor contribui, de asemenea, la dobândirea de competențe verzi de către lucrători.

Proiectele cu o dimensiune sau un efect transfrontalier sau multinațional

- (75) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (db) și cu secțiunea 2.13 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că măsurile incluse în capitolul privind REPowerEU vor avea în mare măsură (nota A) o dimensiune sau un efect transfrontalier sau multinațional.
- (76) Măsurile incluse în capitolul privind REPowerEU contribuie la reducerea dependenței de combustibilii fosili și la diminuarea cererii de energie prin promovarea producției și a stocării energiei din surse regenerabile; prin sprijinirea decarbonizării industriei și prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor.
- (77) Costurile totale estimate ale acestor măsuri reprezintă un total de 6,9 miliarde EUR, echivalentul a 71 % din costurile estimate aferente capitolului privind REPowerEU, peste obiectivul orientativ de 30 %.
- (78) Măsurile incluse în capitolul privind REPowerEU pentru a stimula producția de energie din surse regenerabile contribuie, de asemenea, la exporturile de energie curată către alte părți ale Europei. În mod similar, se preconizează că măsurile de decarbonizare a industriei vor contribui, de asemenea, la decarbonizarea Europei.

Contribuția la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate

- (79) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (e) și cu secțiunea 2.5 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, conține măsuri care contribuie în mare măsură (nota A) la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate, sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție. Suma corespunzătoare măsurilor de sprijinire a obiectivelor climatice reprezintă 41,2 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență și 91,1 % din costurile totale estimate ale măsurilor prevăzute în capitolul privind REPowerEU, calculate în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VI la regulamentul respectiv. În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, este în concordanță cu informațiile incluse în Planul național privind energia și clima pentru perioada 2021-2030.
- (80) Măsurile reduse ca urmare a creșterii costurilor nu au un impact asupra ambiției generale a planului în ceea ce privește tranziția verde, în timp ce capitolul privind REPowerEU propune un efort semnificativ pentru a sprijini în continuare tranziția verde în Portugalia. Reformele și investițiile prevăzute în plan contribuie la reducerea dependenței de combustibilii fosili, la diminuarea cererii de energie și la creșterea eficienței energetice. În plus, se preconizează că aceste măsuri vor avea un impact de durată prin: (i) consolidarea rețelei de energie electrică a Portugaliei pentru a aborda creșterea producției și a distribuției de energie, inclusiv din surse regenerabile; (ii) creșterea capacității de stocare a energiei; (iii) introducerea unor modificări structurale în politica energetică și, prin urmare, reducerea blocajelor existente în procedurile de acordare a autorizațiilor pentru proiectele privind energia din surse regenerabile.

Contribuția la tranziția digitală

- (81) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (f) și cu secțiunea 2.6 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență modificat conține măsuri care contribuie în mare măsură la tranziția digitală sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție. Suma alocată pentru măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21,1 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență modificat, calculată în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VII la regulamentul respectiv.
- (82) Evaluarea pozitivă privind contribuția la tranziția digitală prevăzută în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 6 iulie 2021 rămâne valabilă. În urma revizuirii, o componentă suplimentară contribuie la tranziția digitală: Componenta 15: Mobilitatea durabilă, printr-o măsură de digitalizare a sistemului feroviar.
- (83) Capitolul privind REPowerEU ar trebui să contribuie la tranziția digitală și la abordarea provocărilor rezultate prin dezvoltarea unui ghișeu unic digital pentru autorizarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile. În conformitate cu articolul 21c alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, reformele și investițiile prevăzute în capitolul privind REPowerEU nu trebuie luate în considerare la calcularea alocării totale a planului în scopul aplicării cerinței privind ținta digitală stabilită în regulamentul respectiv.

Impact de durată

- (84) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (g) și cu secțiunea 2.7 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, se preconizează că planul de redresare și reziliență

modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, va avea în mare măsură un impact de durată asupra Portugaliei (nota A).

- (85) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (g) și cu secțiunea 2.7 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, s-a constatat că se preconiza că planul de redresare și reziliență inițial va avea în mare măsură un impact de durată asupra Portugaliei (nota A).
- (86) Măsurile noi și cele revizuite sunt complementare celor existente și țin seama de criza provocată de pandemia de COVID-19, de inflație și de perturbările lanțului de aprovizionare. Chiar dacă inflația a avut un impact asupra nivelului de ambiție a șase măsuri, aceasta nu a afectat efectele pe termen lung ale planului modificat. În plus, măsurile noi și modificate abordează recomandările specifice fiecărei țări și se poate preconiza că vor avea un impact de durată.
- (87) Se așteaptă ca noile reforme să simplifice sistemele de prestații sociale și sistemele fiscale, să promoveze performanța funcționarilor publici și să impulsioneze economia circulară printr-o gestionare mai eficientă a deșeurilor. Se preconizează că noile investiții vor accelera digitalizarea administrației publice, vor sprijini inovarea tehnică în sistemul național de sănătate și, prin urmare, vor spori calitatea diagnosticărilor și a tratamentelor. De asemenea, se preconizează că noile investiții vor spori oferta internă de cazare pentru studenți la prețuri accesibile, permițând astfel un acces mai bun la învățământul superior.

Monitorizare și implementare

- (88) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (h) și cu secțiunea 2.8 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv în capitolul privind REPowerEU, sunt adecvate (nota A) pentru a asigura monitorizarea și implementarea eficace a planului, inclusiv a calendarului, a jaloanelor și a țințelor preconizate, precum și a indicatorilor aferenți.
- (89) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (h) și cu secțiunea 2.8 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, s-a constatat că planul de redresare și reziliență inițial era adecvat (nota A) pentru a asigura monitorizarea și implementarea eficace a planului, inclusiv a calendarului, a jaloanelor și a țințelor preconizate, precum și a indicatorilor aferenți.
- (90) Natura și amploarea modificărilor propuse a fi aduse planului de redresare și reziliență al Portugaliei nu necesită modificarea în niciun fel a evaluării anterioare a monitorizării și a implementării eficace a planului de redresare și reziliență. În special, grupul operativ „Recuperar Portugal” continuă să fie structura însărcinată în Portugalia cu monitorizarea și implementarea planului și cu organizarea acestuia. Odată cu intrarea în vigoare a Rezoluției nr. 93/2022 a Consiliului Miniștrilor din 18 octombrie, grupul operativ și-a sporit autonomia decizională. În plus, jaloanele și țințele care însoțesc măsurile modificate, inclusiv cele prevăzute în capitolul privind REPowerEU, sunt clare și realiste, iar indicatorii propuși pentru jaloanele și țințele respective sunt relevanți, acceptabili și solizi.

Stabilirea costurilor

- (91) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (i) și cu secțiunea 2.9 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, justificarea furnizată în planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv în capitolul privind REPowerEU, cu privire la cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este într-o măsură moderată (nota

B) rezonabilă și plauzibilă, respectă principiul eficienței costurilor și este proporțională cu impactul economic și social național preconizat.

- (92) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (i) și cu secțiunea 2.9 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, s-a constatat că justificarea furnizată cu privire la cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență inițial era într-o măsură moderată (nota B) rezonabilă și plauzibilă, respecta principiul eficienței costurilor și era proporțională cu impactul economic și social național preconizat.
- (93) Estimările costurilor furnizate de Portugalia cu privire la creșterea estimărilor sale nu afectează această concluzie. Portugalia a declarat creșteri ale costurilor în cazul a 69 de măsuri și submăsuri. Pentru 67 de măsuri și submăsuri, Portugalia a prezentat o metodologie comună de creștere a costurilor bazată pe datele oficiale ale Eurostat privind inflația (trei indici diferiți pentru anii 2021 și 2022) și pe previziunile Comisiei Europene privind inflația. Metodologia propusă de Portugalia este considerată rezonabilă, deoarece se bazează pe statistici și previziuni oficiale privind inflația; aceasta este aplicată corect. Pentru două dintre cele 69 de măsuri și submăsuri, creșterile costurilor sunt calculate pe baza unor date ad-hoc. Cele două măsuri menționate mai sus se referă la construirea liniei de metrou dintre Odivelas și Loures și la implementarea platformei navale. Aceste estimări ale creșterii costurilor propuse de Portugalia sunt, de asemenea, considerate rezonabile, deoarece se bazează pe studii independente specifice.
- (94) În cele din urmă, costul total estimat al planului de redresare și reziliență este în concordanță cu principiul eficienței costurilor și este proporțional cu impactul economic și social național preconizat.

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

- (95) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (j) și cu secțiunea 2.10 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, măsurile propuse în planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv în capitolul privind REPowerEU, precum și măsurile suplimentare cuprinse în prezenta decizie sunt adecvate (nota A) pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese atunci când se utilizează fondurile puse la dispoziție în temeiul regulamentului sus-menționat și se preconizează că măsurile respective vor evita în mod eficace dubla finanțare în temeiul regulamentului menționat și al altor programe ale Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere aplicării altor instrumente și mijloace ce vizează promovarea și asigurarea respectării dreptului Uniunii, inclusiv pentru prevenirea, detectarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese, precum și pentru protejarea bugetului Uniunii în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului⁶.
- (96) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (j) și cu secțiunea 2.10 din anexa V la Regulamentul

⁶ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 1).

(UE) 2021/241, s-a considerat că măsurile propuse sunt adecvate (nota A) pentru prevenirea, depistarea și corectarea corupției, a fraudei și a conflictelor de interese.

- (97) Modelul de guvernanță al planului de redresare și reziliență al Portugaliei, creat prin Decretul-lege nr. 29-B/2021 din 4 mai, definește patru niveluri de coordonare a planului de redresare și reziliență: 1. Nivelul strategic de coordonare politică, asigurat de Comisia interministerială pentru planul de redresare și reziliență; 2. Nivelul de monitorizare, asigurat de Comisia națională de monitorizare; 3. Nivelul de coordonare tehnică și de monitorizare, asigurat de grupul operativ „Recuperar Portugal”, de Agenția pentru dezvoltare și coeziune, I. P., și de Biroul de planificare, strategie, evaluare și relații internaționale din cadrul Ministerului de Finanțe; 4. Nivelul de audit și control, asigurat de un Comitet de audit și control. În plus, autoritățile portugheze au publicat Decretul-lege nr. 61/2023 din 24 iulie, pentru a clarifica nivelurile de intervenție ale organismelor menționate anterior și pentru a asigura îndeplinirea efectivă a competențelor lor respective, extinzând, de asemenea, competențele Comitetului național de monitorizare și ale Comitetului de audit și control. Gestionarea la nivel național a planului este centralizată în cadrul grupului operativ „Recuperar Portugal”, care este organismul de coordonare, iar executarea sa este încredințată unui set de entități publice, care își asumă responsabilitățile pentru gestionarea și punerea în aplicare a investițiilor la nivel descentralizat.
- (98) De la evaluarea inițială, care a fost stabilită pe baza sistemului de audit și control propus, Comisia a avut acces la informații privind punerea în aplicare efectivă a acestuia. Printre informațiile menționate se numără constatările preliminare ale auditului privind protecția intereselor financiare ale Uniunii și constatările auditului de sistem combinat privind jaloanele și țintele, precum și ale auditului privind jaloanele și țintele efectuat de Comisie în Portugalia. Având în vedere aceste informații, Comisia consideră că sistemul de control intern al planului de redresare și reziliență al Portugaliei este, în general, adecvat, dar are unele deficiențe care trebuie remediate prin jaloane specifice de audit și control. Acestea se referă la lipsa unei evaluări a riscului de fraudă și a planului de acțiune ulterior la nivelul tuturor organismelor portugheze de punere în aplicare, precum și la insuficiența mecanismelor de verificare încrucișată a informațiilor legate de primirea fondurilor pentru a evita și a detecta dubla finanțare. Prin urmare, ar trebui introduse două noi jaloane privind auditul și controlul. Primul jalon necesită o modificare a contractelor de finanțare dintre organismul de coordonare și organismele de punere în aplicare pentru a adăuga o obligație juridică de a efectua o evaluare a riscului de fraudă și, în cazul în care în urma evaluării riscului de fraudă sunt identificate riscuri care nu sunt abordate de controalele existente, de a elabora un plan de acțiune ulterior. Al doilea jalon necesită introducerea unor verificări încrucișate sistematice eficiente ale cererilor de finanțare potențială în cadrul planului de redresare și reziliență și între planul menționat și alte programe ale Uniunii.

Coerența planului de redresare și reziliență

- (99) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (k) și cu secțiunea 2.11 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, conține într-un grad ridicat (nota A) măsuri pentru implementarea unor reforme și proiecte de investiții publice care reprezintă acțiuni coerente.
- (100) În urma evaluării planului de redresare și reziliență inițial, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (k) și cu secțiunea 2.11 din anexa V la Regulamentul

(UE) 2021/241, s-a constatat că planul de redresare și reziliență inițial conținea într-un grad ridicat (nota A) măsuri pentru implementarea unor reforme și proiecte de investiții publice care reprezintă acțiuni coerente.

- (101) Reformele și investițiile în fiecare componentă a planului modificat continuă să fie coerente și să se consolideze reciproc, între componente existând sinergii și complementarități. În plus, capitolul privind REPowerEU este în concordanță deplină cu măsurile implementate în cadrul planului de redresare și reziliență inițial pentru a sprijini tranziția verde și pentru a consolida și mai mult nivelul de ambiție al unora dintre aceste măsuri, de exemplu decarbonizarea sectorului transportului public, renovarea energetică a clădirilor publice, producția de gaze din surse regenerabile. Capitolul privind REPowerEU este construit în jurul unui pachet coerent de reforme și investiții care se consolidează reciproc.

Procesul de consultare

- (102) Pentru pregătirea planului de redresare și reziliență modificat, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, autoritățile portugheze au organizat o consultare publică formală în perioada 6-21 aprilie 2023 și au consultat următoarele părți interesate: Comitetul permanent pentru dialog social (*Comissão Permanente de Concertação Social*); Consiliul Economic și Social (*Conselho Economico e Social*); Comitetele de coordonare și dezvoltare regională (*Comissões de Coordenação e Desenvolvimento Regional*) și Asociația Națională a Municipaliților (*Associação Nacional de Municípios*). Propunerea privind planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv capitolul privind REPowerEU, a fost prezentată, de asemenea, parlamentului portughez la 19 aprilie 2023. În plus, autoritățile portugheze au organizat seminare în domeniile energiei, cercetării, inovării și învățământului superior și au consultat Comisia națională de monitorizare a planului de redresare și reziliență.
- (103) Ca urmare a acestui proces de consultare, Portugalia a propus sau a majorat sprijinul financiar pentru următoarele investiții în capitolul privind REPowerEU: Eficiența energetică a clădirilor și a instalațiilor publice; Sistemul de stimulente pentru producția și stocarea energiei din surse regenerabile; Decarbonizarea sectorului transportului public; Funicularul Nazaré și Decarbonizarea transportului public din Regiunea Autonomă a Insulelor Madeira.
- (104) Pentru a asigura asumarea responsabilității de către actorii relevanți, este esențial ca toate autoritățile locale și părțile interesate în cauză, inclusiv partenerii sociali, să fie implicate pe tot parcursul punerii în aplicare a investițiilor și a reformelor incluse în planul de redresare și reziliență modificat, inclusiv în capitolul privind REPowerEU.

Evaluarea pozitivă

- (105) În urma evaluării pozitive de către Comisie a planului de redresare și reziliență modificat, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, cu constatarea că planul îndeplinește în mod satisfăcător criteriile de evaluare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/241, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) și cu anexa V la regulamentul respectiv, ar trebui stabilite reformele și proiectele de investiții necesare pentru punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență modificat, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, a jaloanelor, a țintelor și a indicatorilor relevanți, precum și suma pusă la dispoziție de către Uniune pentru punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență modificat, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, sub formă de sprijin financiar nerambursabil și sub formă de împrumuturi.

Contribuție financiară

- (106) Costurile totale estimate aferente planului de redresare și reziliență modificat al Portugaliei, incluzând capitolul privind REPowerEU, sunt de 22 215 870 313 EUR. Întrucât cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență modificat este mai mare decât contribuția financiară maximă actualizată disponibilă pentru Portugalia, contribuția financiară calculată în conformitate cu articolul 11 alocată planului de redresare și reziliență modificat al Portugaliei, inclusiv capitolului privind REPowerEU, ar trebui să fie egală cu cuantumul total al contribuției financiare disponibile pentru planul de redresare și reziliență modificat al Portugaliei, inclusiv pentru capitolul privind REPowerEU. Acest cuantum este egal cu 15 540 390 877 EUR, din care suma de 70 676 917 EUR este alocată pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor prevăzute în capitolul privind REPowerEU, iar suma de 15 469 713 960 EUR este alocată pentru sprijinirea altor reforme și investiții prevăzute în planul de redresare și reziliență.
- (107) În temeiul articolului 21a alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, la 26 mai 2023, Portugalia a prezentat o cerere de alocare a veniturilor menționate la articolul 21a alineatul (1) din regulamentul respectiv, împărțite între statele membre pe baza indicatorilor stabiliți în metodologia din anexa IVa la Regulamentul (UE) 2021/241. Costurile totale estimate ale măsurilor menționate la articolul 21c alineatul (3) literele (b)-(f), incluse în capitolul privind REPowerEU, sunt de 855 400 000 EUR. Întrucât acest cuantum este mai mare decât cota de alocare disponibilă pentru Portugalia, sprijinul financiar nerambursabil suplimentar disponibil pentru Portugalia ar trebui să fie egal cu cota de alocare. Cuantumul este de 703 364 724 EUR.
- (108) În plus, în conformitate cu articolul 4a din Regulamentul (UE) 2021/1755⁷, la 28 februarie 2022, Portugalia a prezentat o cerere motivată de transfer al întregii alocări provizorii rămase din resursele rezervei de ajustare la Brexit către mecanism, în valoare de 81 358 359 EUR. Cuantumul respectiv ar trebui să fie pus la dispoziție pentru a sprijini reformele și investițiile prevăzute în capitolul privind REPowerEU sub forma unui sprijin financiar nerambursabil suplimentar.
- (109) Contribuția financiară totală disponibilă pentru Portugalia ar trebui să fie de 16 325 113 960 EUR.

Împrumut

- (110) Mai mult, pentru a sprijini reformele și investițiile suplimentare, Portugalia a solicitat sprijin sub formă de împrumut în valoare totală de 5 890 756 353 EUR. Nu se solicită sprijin sub formă de împrumut pentru reformele și investițiile prevăzute în capitolul privind REPowerEU. Volumul maxim al împrumutului solicitat de Portugalia este mai mic de 6,8 % din venitul său național brut pe 2019 în prețuri curente. Cuantumul costurilor totale estimate ale planului de redresare și reziliență este mai mare decât contribuția financiară disponibilă pentru Portugalia, incluzând capitolul privind REPowerEU, și contribuția financiară maximă actualizată pentru sprijinul financiar nerambursabil, veniturile din sistemul de comercializare a certificatelor de emisii în

⁷ Regulamentul (UE) 2021/1755 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 octombrie 2021 de înființare a rezervei de ajustare la Brexit (JO L 357, 8.10.2021, p. 1).

temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁸ și resursele din rezerva de ajustare la Brexit, luate împreună.

Prefinanțarea REPowerEU

- (111) Portugalia a solicitat următoarea finanțare pentru punerea în aplicare a capitolului său privind REPowerEU: 70 676 917 EUR sub formă de contribuție financiară calculată în conformitate cu articolul 11, transferul sumei de 81 358 359 EUR din alocarea provizorie din resursele rezervei de ajustare la Brexit și al sumei de 703 364 724 EUR din veniturile provenite din sistemul de comercializare a certificatelor de emisii în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
- (112) Pentru cantumurile respective, în temeiul articolului 21d din Regulamentul (UE) 2021/241, Portugalia a solicitat, la 3 iulie 2023, o prefinanțare de 20 % din finanțarea solicitată. Sub rezerva disponibilității resurselor, prefinanțarea respectivă ar trebui să fie pusă la dispoziția Portugaliei cu condiția intrării în vigoare a unui acord urmând a fi încheiat între Comisie și Portugalia în temeiul articolului 23 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241 (denumit în continuare „acordul de finanțare”) și în conformitate cu acordul menționat.
- (113) Decizia de punere în aplicare ST 10149/2021; ST 10149/2021 ADD 1 din 6 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Portugaliei ar trebui modificată în consecință. Din motive de claritate, anexa la respectiva decizie de punere în aplicare ar trebui înlocuită în întregime,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) din 6 iulie 2021 se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 1

Aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență

Se aprobă evaluarea planului de redresare și reziliență modificat al Portugaliei pe baza criteriilor prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/241. În anexa la prezenta decizie sunt prezentate reformele și proiectele de investiții din cadrul planului de redresare și reziliență, măsurile și calendarul de monitorizare și implementare a planului, inclusiv jaloanele și țintele relevante, precum și jaloanele și țintele suplimentare legate de plata împrumutului, indicatorii relevanți referitori la îndeplinirea jaloanelor și a țintelor avute în vedere, precum și modalitățile de asigurare a accesului deplin al Comisiei la datele subiacente relevante.”;

(2) La articolul 2, alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„1. Uniunea pune la dispoziția Portugaliei o contribuție financiară sub formă de sprijin nerambursabil în valoare de 16 325 113 960 EUR⁹. Contribuția respectivă include:

⁸ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

- (a) cuantumul de 9 758 504 454 EUR care se pune la dispoziție pentru a fi angajat din punct de vedere juridic până la 31 decembrie 2022;
- (b) cuantumul de 5 781 886 423 EUR care se pune la dispoziție pentru a fi angajat din punct de vedere juridic în perioada 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2023;
- (c) cuantumul de 703 364 724 EUR¹⁰, în conformitate cu articolul 21a alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2021/241, destinat exclusiv măsurilor menționate la articolul 21c din regulamentul respectiv, cu excepția măsurilor menționate la articolul 21c alineatul (3) litera (a);
- (d) cuantumul de 81 358 359 EUR, transferat din rezerva de ajustare la Brexit către mecanism.

2. Comisia pune contribuția financiară a Uniunii la dispoziția Portugaliei în tranșe, în conformitate cu anexa la prezenta decizie. Cuantumul de 1 807 948 257 EUR se pune la dispoziție ca prefinanțare în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (UE) 2021/241.

Cuantumul de 171 080 000 EUR se pune la dispoziție ca prefinanțare în conformitate cu articolul 21d din Regulamentul (UE) 2021/241. Această prefinanțare poate fi plătită de Comisie în cel mult două tranșe.

Prefinanțarea și tranșele pot fi plătite de Comisie în cadrul unei singure operațiuni de plată sau prin intermediul mai multor plăți eșalonate. Cuantumul tranșelor depinde de disponibilitatea finanțării.”;

(3) La articolul 3, alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

*„Articolul 3
Sprijinul sub formă de împrumut*

1. Uniunea pune la dispoziția Portugaliei un împrumut în valoare de maximum 5 890 756 353 EUR.
2. Comisia pune sprijinul sub formă de împrumut menționat la alineatul (1) la dispoziția Portugaliei în tranșe, în conformitate cu anexa la prezenta decizie. Cuantumul de 350 870 000 EUR se pune la dispoziție ca prefinanțare în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (UE) 2021/241.
3. Prefinanțarea și tranșele pot fi plătite de Comisie în cadrul unei singure operațiuni de plată sau prin intermediul mai multor plăți eșalonate. Cuantumul tranșelor depinde de disponibilitatea finanțării.”;

(4) Anexa se înlocuiește cu textul din anexa la prezenta decizie:

⁹ Acest cuantum corespunde alocării financiare după deducerea cotei proporționale a cheltuielilor Portugaliei prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculat în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul respectiv.

¹⁰ Acest cuantum corespunde alocării financiare după deducerea cotei proporționale a cheltuielilor Portugaliei prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, calculat în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 11 din regulamentul respectiv.

Articolul 4
Destinatar

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele